

KVINDEN OG SAMFUNDET

Udgivet af

Dansk Kvindesamfund

Nr. 26.

Kontor: Nørregade 33, St.

20. December 1902.

Udgaar hveranden Lørdag.

18. Aarg.

MARY STEEN,

kongelig Hoffotograf,

Amagertorv 4, 3.

EMMY THULSTRUP.

Hjemmelavet Konfekt,

tilkendt eneste

Panoptikon B, 1ste Sal o. G.

Telefon 26543.

Marie Steffensens Skole

for Snitmønstertegning,

Tilskæring og Kjolesyning,

Næste Kursus begynder 5.—6. Jan.

Iudmeldelser modt. inden 22. Decbr.

Zinns-gade 2, 2. Sal.

Den Suhrske Husmoderskole.

Tlf. 6053. Skinderg. 31, 2. Trf. 1—3.

Nye Kursus begynder til Januar, deriblandt et 3 Mdr.s Aftenkursus fra Kl. 7 à 20 Kr. Program tilsendes.

„Bog og Naal“,

nordisk Tidsskrift for kvindelig Opdragelse og Undervisning, er Organ for Foreningen „Den danske Pigeskole“ samt for Foreningerne inden den norske Pigeskole. „Bog og Naal“ udgaar en Gang om Maanedn. Det koster 75 Øre Kvartalet og kan bestilles paa ethvert Postkontor i Danmark, Norge og Sverige, samt paa Bladets Ekspeditions-kontor i Silkeborg.

Frederiksborg Husholdningsskole.

Hjem og Skole for unge Piger.

Nyt Kursus fra Novbr. til April.

Program sendes og Indmeldelse modtages af Bestyrerinderne

Alvida Jakobsen, udd. Skolekokkenlærerinde.
Kirstine Bonde.

Kvinden og Samfundet.

Opmærksomheden henledes paa, at „Kv. og Samf.“ giver Abonnentsamlere den sædvanlige Boghandleravance: 40 % saaledes, at man for hver til Kontoret, Nørregade 33, St., indendt Kvittring fra Postvæsenet paa en Abonnent (dog mindst 5 ad Gangen) vil faa 20 Øre — 1 Kr. for 5 ny Abonenter — tilbagesendt.

Redaktøren træffes i sit Hjem, Amalievej 9, sikkrest 5—7.

Bøger og Blade bedes sendte til samme Adresse. Mundtlig Besked modtages paa Dansk Kvindesamfunds Kontor, aabent 8—7, og hertil bedes man henvende sig om alt Ekspeditionen vedrørende.

Jeg mindes.

—o—

Jeg mindes det var Sommer,
ud over hele Landet
var grønt, og Blomster blomstred,
og Bølger slog mod Sandet.

Det var af Solen glødet,
af Sol var Havet mættet,
og Sejl, af Solen hvide,
det blaa, det dybe spætted.

Jeg fulgte Strandens Linje,
en Ged imellem Stene
af stride Strandgræs rippet
og bræged, vemod-ene.

Blandt Marehalm, som bølged
og tegned Rids i Sandet,
jeg lagde mig til Hvile
og stirred ud mod Vandet.

Mod Tanget langs med Stranden.
i Døs sig Bølgen slængte,
og i dets grønne Filter
en Glans af Bobler sprængte.

Der laa en Baad og rugged
taalmodig i sin Kæde,
mens Solens Varme flimred
henover Toft og Sæde.

En Vipstjært over Sandet
med sirlig Omhu tripped
og med sin Hale Takten
til sine Tanker ripped.

Paa Grønsen mellem Vaagen
og gyldne Drømmes Gliden
laa Jord og Hav omkring mig,
og standset syntes Tiden.

Og alle mine Tanker
med Solens Lys sig blanded,
jeg mindes det var Sommer
og Sol og intet andet.

Sigurd Swane.

Ægteskabsloven.

—o—

I Tillæg til „Kristeligt Dagblad“ af 28. November udtaler en Indsender, n—n sig om Kvindens Stilling til Lovforslaget om obligatorisk borgerligt Ægteskab. Der menes, at dette Spørgsmaal utvivlsomt maa være af samme Interesse for Kvinden som for Manden og det vilde derfor ikke være mere end billigt, om hun fik Lejlighed til at indvirke paa dets Afgørelse. Vi Kvinder er jo desværre foreløbigt udelukkede fra enhver Indflydelse af den Natur. Vi maa nøjes med paa Tryk og i Samtaler at fremstille vore Meninger, og det er næppe rimeligt, at de vil komme til at veje meget i Vægtskaalen.

Endogsaa den velvillige Indsender i „Kristeligt Dagblad“ synes at mene, at det er overflødig for Kvinderne at udtale sig. Han skriver nemlig: „Hvad Kvindens Svar paa en saadan Forespørgsel vil blive, ved vi Mænd forresten saa inderligt godt, hun ønsker

sit Ægteskab stiftet i Kirken ved Præsten, ikke sandt?“ Ja, naar n—n ved det saa inderligt godt, hvorfor saa egentlig spørge? Sagen er jo saa paa Forhaand afgjort.

Det turde dog være muligt at n—n forregner sig, naar han tror, at de 99 af 100 Kvinder vil fastholde dette Standpunkt. Det er tværtimod utvivlsomt, at Indførelsen af borgerligt Ægteskab, uafhængt af Trosbekendelse, vil virke befriende for en stor Mængde Kvinder. Dette gælder vist ikke alene for de Kvinder, som har skilt sig ud fra Kirken; selv ortodokse Kvinder vil føle det som en stor Fordel at kunne undgaa kirkelig Vielse, naar deres Brudgom er imod Folkekirken, uden at have agtet det Umagen værd officielt at udmelde sig af den.

Uendelig pinligt maa det være for en alvorligt troende Brud at staa foran Alteret ved Siden af en fornægtende Brudgom. Selv paa lige-gyldige Tilskuere kan det virke saare forargeligt at se en anerkendt Guds-fornægter staa som en af Hovedparterne i en for andre hellig Handling, der for ham kun er en Farce. Man maa undre sig over de mange Brude, der har fundet sig i noget saadant; det maa antages, at kun Frygten for at foretage et opsigtsvækkende Skridt har afholdt dem fra at søge borgerlig Ægteforening.

Hvis Loven gennemføres, vil i Fremtiden slige Betæneligheder falde bort. Borgerlig Ægteforening bliver saa almindelig, den kirkelige Vielse kan undgaa. Der er noget i høj Grad frastødende ved Tyang overfor det kirkelige, hvor kun Sandhed og Inderlighed i det Religiøse burde være det afgørende. Af Tyang fremgaar overhovedet intet godt; frit Valg bør kunne træffes til begge Sider.

Hidtil har de, der har været imod kirkelig Vielse, kun med Vanskelighed kunnet undgaa denne. Vanskelighederne bør nu ikke lægges over paa dem, der ønsker en saadan.

Sikkert vil den dobbelte Ceremoni medføre Udgifter og medtage Tid, hvorved det vil gøres vanskeligt under mindre velhavende Kaar at søge Kirkens Indvielse, efter at den obligatoriske borgerlige Akt er gennemgaaet. Saaledes vil Loven altsaa til en vis Grad komme til at udøve Tyang imod dem, der af religiøse Grunde ønsker at holde sig til Traditionen.

I Folketinget er der da ogsaa udtalt Ønske om, at saavel borgerlig som kirkelig Vielse maa blive anerkendt som juridisk bindende, saaledes, at kun en af Formerne behøver at iagttages til lovligt Ægteskabs Indgaaelse. Naar Præsterne forpligtes til at indregistrere de foretagne Vielser hos de borgerlige Myndigheder, synes der ikke at kunne afstedkommes Vanskeligheder ved at bibeholde den kirkelige Vielses Gyldighed ved Siden af den borgerlige. Paa den Maade

vil Loven medføre Fremskridt og Fordele, uden at være ledsaget af Tyang og Brud. Der vil til begge Sider være udvist en Liberalitet, som er i Overensstemmelse med Tidens Aand og Løsen: Frihed under Loven for alle Anskuelser.

Til Slutning kun nogle paaskønnende Ord af n—n's Udtalelser om Kvindens retslige Ligestilling med Mandens, som „den kristelige Grundtanke, der bærer Menneskeheden fremad og opad i Kultur.“

Fra kirkelig Side er vi i Mod-sætning hertil vante til at blive mindede om, at „Manden er Kvindens Hoved“, at Kvinden skal tie i Forsamlinger og meget andet af samme Natur.

Ellen Plum.

Bøger.

—o—

Edith Nebelung: Gold. (Det nordiske Forlag.)

Om Adda, en af de unge Kvinder, der optræder i denne Bog, hedder det henned Slutningen:

„Nu, mens hendes Ansigt hvilede, saas det, hvorledes det Spil, der som oftest var i det, havde sat Spor: det var størknet i Rynker. Og i det gulblege Ansigt laa Munden og lignede en stor, brændende Blomst i et hærjet Bed.“

Naar man har læst Bogen, mindes man kun dette, bogstavelig talt, kun dette. Men til Gengæld er dermed ogsaa et saa godt Billede givet, at man vil huske det længe efter. Af „Misse Wichmann“, Forfatterindens første og meget bedre Fortælling, med hvis Heltinde samme Adda har en umiskendelig Søster-Lighed, vil man ogsaa, Aar efter at man har læst den, have een tydelig Erindring tilbage: Slutningsordene, der tegner Misses lille iltre, gule Ansigt, stivnet i Døden, hvilende paa den hvide Hovedpude, omgivet af et Brus af sort Haar.

Men den, der evner at tegne et Portræt i saa faa og stærke Træk, har ogsaa Forpligtelsen til at lægge et Indhold deri, som dog nogenlunde svarer til det kunstneriske Omrids, om dette ikke skal blive et blot og bart skuffende Skin. Og denne Forpligtelse har Forfatterinden ganske unddraget sig her, baade hvad Skildringen af merbemeldte Adda og Bogens øvrige Personer angaar. En Hoben Hverdagmennesker, der ganske vist heller ikke er nogen indgaaende Skildring værd, og hvoraf nogle, til Eksempel den mandlige Hovedperson, svømmer helt ud i det taagede, løber ud og ind og snakker i Munden paa hverandre, uden med en Stavelse at lægge nogen Særegenhed for Dagen, Det er, naar man læser Bogen, som om man lyttede til en Fonografs ustandselige Plapren.

Og hvad er saa Meningen med dens Titel? Ikke Spor af Ironi, ikke den svageste Glød af Harme hos Forf. begrundes den.

Edith Nebelung har et ubestrideligt Talent. Men hvis hun ikke tager Vare paa det ved at holde sin Selvkritik vaagen og yder det Næring af sit eget Følelsesliv — hendes lagtagelsessevne er god nok — da bliver det goldt.

Margrethe Fibiger.